

ТУРЦИЯ

ВЪСТНИКЪ ЗА НАРОДНИТЕ ИНТЕРЕСИ.

ТУРЦИЯ взилува сѣка сѣбота. Годишната цѣна за въ имперіята, по царската поща, е 3 бѣли медидѣта; ванъ отъ имперіята, 4 бѣли медидѣта. Спомоществованіята трѣбува да сѣ годишни и предплатени. Писмата които са отнасятъ до редакціята надникуватъ се до Никола Геновича. Външните настоятели отговарятъ за вѣстникъ. Подписката за спомоществованіята става направо у Ц—градъ-Галата при Никола Геновича, издателя на вѣстникъ.

РЕДАКТОРЪ И ИЗДАТЕЛЪ НИКОЛА ГЕНОВИЧЪ.

Има хора на този свѣтъ които природата е снабдила съсъ лошава души и съсъ лошава сърца. Тѣзи хора не сѣ слабица дѣто свѣтатъ, нити пакъ свѣтила дѣто блещукатъ. Нѣ тѣ сѣ едни дебели облаци които искатъ да държатъ сичко въ тъмнина и които запрѣгиватъ входътъ на сѣка една свѣтина.

Този сой хора немогатъ да са отличатъ освѣтъ съсъ външните си лошава дѣрби; тѣ са казуватъ по назви нехранимайковци. И наистина ето чи редакторити на Свѣтъникъ тѣ приваждатъ отъ тѣзи категорія.

Неблагодарни отъ поѣвяваніето на Турция, тѣ сѣ уловили отъ начало ощи да ни нападатъ съсъ сѣкакви клѣвети и мюзевирици. Освѣтъ това, въ послѣдніятъ си брой, тѣ налагатъ ощи и нѣкои си препирни които нѣ имамъ съсъ едного отъ тѣхъ и мѣчатъ са да са оправдаватъ шарлатански предъ публиката както са оправдавали едно врѣме Каиъ предъ Господа.

Нѣ ги съжеляваме отъ сѣ сѣрце.

Нашата препирня съсъ едного отъ редакторити на Свѣтъникъ тѣ не бѣши за друго освѣтъ да докажимъ лошава пѣтъ който тѣ сѣ фанали и компромитисуванието което тѣ сами показуватъ . . .

Нѣ редакторътъ на Свѣтъникъ тѣ на когото нѣ приказувахъ, неможилъ добръ да ни разумѣ, вижда-са работата, и за това, подобно на балканските си чорбаджии, той са захласилъ на лѣжи и на мюзевирици.

Прочее нѣка редакторити на Свѣтъникъ тѣ научатъ отъ назви чи дѣшните врѣмена не сѣ вѣки онѣви врѣмена въ които минавали шарлатаніята и мюзевирикътъ. Днесъ достоинството и работити показуватъ хората.

И наистина какво достоинство и каква нѣравненинство можилъ да намѣримъ въ хора на които носовити и главити сѣ са раскървявали предъ вратата на Балканъ . . . и предъ . . .

Нѣ рѣкохъ въ послѣдніятъ си брой чи редакторити на Свѣтъникъ тѣ подражаватъ въ сичкити си работи примѣрътъ на Фараона. Нѣка наши читатели прочетатъ онѣснѣдѣлешніятъ брой на Свѣтъникъ тѣ, и тѣ сами ще намѣратъ въ нѣго едно ново доказателство за точността на нашето сравняваніе.

Нѣ нѣка го кажимъ, Фараонъ съсъ варварскити си гоневіи неможи нищо да направи на Евреити. Онова което той търсехи да

направи на другити, Богъ го струна на главата му.

Тѣй сѣщо и редакторити на Свѣтъникъ тѣ търсятъ, нѣ да разгледуватъ наша а программа и началата на вѣстникъ тѣ ни, нѣ онова което Господъ проважда на злопѣравити хора.

Тѣ зематъ нѣкои вѣтхи писма на които нѣе отъказуваме важността съсъ които напрасно са мѣчатъ да ни клеветатъ чи ушъ нѣе сми биле причината за да са прѣкъсани пощата на Свѣтъникъ тѣ. Това показува нискостта имъ.

И наистина ако тѣ не бѣха постѣпили тѣй, какъ щеха да убадятъ на народътъ чи царското правителство прѣкъсна пощата на народніятъ вѣстникъ? какъ щеха да са покажатъ тѣй недостойни и неблагодарни къмъ една таквази царска доброта?

Сѣсъ други думи, редакторити на Свѣтъникъ тѣ, за да са оправдаятъ предъ народътъ за тѣзи тѣхна неблагодарност и редостойност, тѣ зели насъ да нападатъ и да са извиняватъ предъ публиката съсъ нашето име както Адамъ са извинявали едно врѣме предъ Господа съсъ името на баба Ева.

Това е единъ калпазанлъкъ.

И дѣйствително, нѣ ли сми криви примѣръ аво Свѣтъникъ тѣ не е слѣдувалъ поприцето съсъ което нѣгови редактори сѣ са задѣжили? Нѣ ли сми криви когото тѣ сѣ излѣзли отъ кръгътъ на длѣжностити си, споредъ както нѣвѣстиваши и Терджуманіе Ахвалъ?

И наистина какво казували турскіятъ листъ? той казували чи на единъ отъ българскити вѣстници подъ име Свѣтъникъ едно строго начоменіе са дѣди отъ страна на ценсурата. Царското правителство, което му бѣши дало правдината да са носи бадева съсъ царската поща си зима назадъ тѣзи правдина, защото излязълъ ванъ отъ кръгътъ на длѣжностити си.

Слѣдователно предъ таквази подрѣбности записани въ стѣлловити на официалніятъ турски вѣстникъ, редакторити на Свѣтъникъ тѣ могатъ ли каза пакъ чи нѣе сми виновни? и ако редакторити на Свѣтъникъ тѣ не сѣ си познавали мѣрката на уста и наложенити имъ длѣжности пакъ нѣ ли сми криви? . . .

Ако редакторити на Свѣтъникъ тѣ не бѣха кабахатли, защо не доказаха невинността си? ако сѣ пакъ били криви защо крескатъ и вѣкатъ на назви?

Зеръ редакторити на Свѣтъникъ тѣ не щатъ да имъ знай публиката боклуцити,

и за туй дрѣзнали да ги покриватъ съсъ нашето име. Нѣ намѣрювалъ-ли са е до сега на свѣтътъ нѣкой неспѣсникъ който да не иска да му доде умѣтъ въ главата?

Напрѣтъ редакторити на Свѣтъникъ тѣ искаха акълъ. Сѣга тѣ искатъ съсъ вѣстъ. Нѣ ще ли да са намѣри нѣкой отъ наши стотечественици който да имъ продаде съсъвѣста си???

РАПОРТЪ НА ГОЛѢМНИТЪ СЪВѢТЪ (*)

Петнайсетъ отъ ученицити на управителното училище, които зеха дипломити си презъ миналата година, са назначиха, споредъ способността имъ, по окръжіи по-малко или по-много важни, а петъ други ще са назначатъ сега скоро. Освѣтъ това, има да сѣ са опредѣлили до сто и петнайсетъ мюдюръ, отъ които едни сѣ отъ напѣршити мюдюръ които сѣ слѣдували ученіето двѣ или три години и сѣ си дали оставката или сѣ пакъ биле повикани у Цариградъ за причини независими отъ поведѣніето имъ, а други, дѣто са показвали умни доказателства въ сѣхити служби.

По причина на заповѣдта съсъ която Н. Ц. В. предписа миналата година за да са нареди на по широки основи управителното училище за да са приготвятъ мюдюръ на които образуванието да бѣди съгласно съсъ реформити зафанати подъ лѣгового царуваніе, числото на ученицити отъ това заведѣніе стана всеки до една стотина; уроци за международната правдина, за книжнината за смѣтаніята и за французскіятъ языкъ са наредиха; спомогачи са прибавиха за новити учители; и надѣвмиса чи образованити чиновници, които излязуватъ отъ това заведѣніе, ще принесатъ на царината по полѣзни заслуги отколкото сѣ принесли отъ напѣрш.

Ужъвѣряваніето на пѣтица за събѣненіе които спомогатъ тѣй силно за развѣтіето на общенародното благоденствіе и богатство, е станало една нужда по стремителна и по обща, по слѣдствіе на разширеніето което зима работата на памукътъ отъ двѣ години насамъ.

Веки въ 1279 едно голѣмо число пѣтица са поправила почти въ сичкити провинци. Правителството не е престанало да са грижи да слѣдува на сѣкѣдъ тѣзи работи въ условіята предписани отъ единъ уставъ.

Дѣйствително, отъ притурената таблица която са направи споредъ важността събѣненіи отъ провинциалнитѣ началства, излязувачи най голѣмити работи които са некараха презъ послѣдната година, колкото за европейска Турция, сѣ пѣтицата въ нишката, боснишката и видинската провинци. Пространството на пѣтицата направени или съвършено направени въ тѣзи провинци както и въ другити части на Румели, е отъ триста и шѣсетъ левги. Една служба за колата са направи по нѣкои пѣтица на нишката провинци, отъ една мѣстна компания,

(*) Глѣдай 6 тѣ брой на ТУРЦИЯ.

Птицата са правят още и въ цял Анадола, и главно въ санджаци на Анадола, на Самсун и на Костанопол. Въ богатската провинция са направиха доварница за да са предупредяват санджити отъ уношенията на наводненията. Сичките птици на които направата или преправата е предприя, са навариха кароани сирѣчь за да могат да минуватъ кола, както показува притурената таблица и имать сичките лесници за прѣнасянето на стоки и на птици.

Испълненіето на тѣзи животворни улчшения въ една широка размѣрка, е едно отъ най добрити доказателства за сполуката на усилията на Н. Ц. В. относително за развитіето на богатството на имперіята и за распространіеніето на благосъстояніето и на леснотити.

Не е нужно да са кажи чи това изложение което предшества работити на гражданското управление, е далеч да обхви сичко каквото са е направил въ отношение на вътрѣшното улчшение, и чи то не е освѣтъ кратко изложение отъ рапортити пріети отъ провинциити, и на мѣрките турени въ разгледуваніе или пакъ опредѣлени отъ централната администрация. Въ сѣщото врѣме, понеже сѣко главно правителство и сѣко подправителство виждатъ да са испълняватъ въ пазухата имъ мѣрките дѣто имать единъ мѣстенъ характеръ, правителството мисли чи ще бѣди ползано, тѣй сѣщо, както биланцити на финансовото положение са отправятъ сѣка година въ отдѣленіето на финанциити за да служатъ за основа на главниятъ бюджетъ, да предпийи съсь едно окръжно писмо на сичките управители, да испражатъ редовно на Високата Порта, на свършуваніето на мѣсець Зилкаде, едно изложение за сичките зети распорѣди и за работити исканжи презъ годината, за да са подложатъ на Н. Ц. В. презъ мѣсець Мухаремъ наедно съсь рапортъ на Голѣмїятъ Сѣвътъ, и да са обнародува послѣ. Тѣзи мѣрка която ще дозволи на правителството да си прави по добръ сѣйткити за испълненити слѣдствия и за нуждити на положеніето, ще са земни въ употребленіето кѣту току са подпийи съсь потвърденіето на Н. Ц. В. —

Отъ двайсетъ и трити тѣи устави които са изработиха отъ законодателното отдѣленіе на Голѣмїятъ Сѣвътъ и които са представиха на Н. В. Голѣмїятъ Везиръ, слѣдъ кѣту са разгледана и поправиха презъ послѣдната година, трити първи имать за предмѣтъ да са отредятъ данѣцити на управленіето за сѣйткити; условїята които са искатъ за отборѣтъ на главнити берачи, границата на тѣхнити длѣжности и на отговорливостѣта имъ; да са съедини въ отдѣленіето на финанциити, писалището Бентъ-юль-малъ съсь писалището на Есхамити; да са състави едно ново писалище подъ име Ирсіе, и да са отредятъ тѣхнити взаимни работи. Четири други устава са относятъ до управленіето на важѣнити и до криминалнити издирванїа; тѣ съдѣржаватъ и наставленїа за управители на Евкѣфѣтъ и за земедѣліето за да са издѣйствуватъ на тѣзи индустрия леснотити които тя иска кѣту отредѣ теритиѣтъ на сѣдѣбити да са слѣдува чрезъ сѣдѣлището което са направил сега наскоро за да расправя прецирнити относително до морската търговия.

Седмѣтъ устави които слѣдуватъ, отрѣждатъ правдината която трѣбува да са зема за кеѣилемето, когито ставатъ даѣн за нарѣдѣбити имъ; отрѣждатъ техническити условїа спорѣдъ които трѣбува да са правятъ зидовити по крайморїята въ столицната кѣкто и правдинити които трѣбува да са зематъ за тѣзи работи, длѣжностити на бумбаширити и други долни

агентити които са въ служба на трити сѣдѣлища отъ първа степенъ и отъ сѣдѣлището на повнукванїето, при министерството на търговїята; правдината които ще са вардатъ въ преподаванїята на дружината сега скоро съставена за общенародното просвѣщеніе; най-сетѣ тѣ отрѣждатъ правдината за удриѣнето на куршумени знакови по обичаѣтъ на европейскити гюмриѣци; уснотворяватъ направата и редовното поддржаніе на пѣтъ шосе отъ Чаманджа и урѣждатъ операцити на сараѣити.

Други деветъ устави измѣняватъ нѣкои-си распорѣди които са бѣха зели за стѣбираніето на правдинити върху сенетити за притяжаніето на зданїа, на тютюнъ и на соль.

Законодателното отдѣленіе е освѣтъ това опредѣлило особинити условїа на десѣтъ уплѣномоѣи или отстѣпки относителни за поставенїето на Змирна, Едрене, Пловдивъ, Дамаскъ, Самсунъ, на машини за изваждане на памучното сѣме, да са направятъ фабрики за дървено масло, за точенїето на коприната, за преденїе на ленѣтъ, за изваждане на кожити и манифактурити на коприната; то е разгледало органическити правила на компаниѣта за желѣзнити пѣтица отъ Русе и отъ Касаба; съгласїята за направата на единъ клонъ отъ този послѣдїятъ пѣтъ до Барнабатъ, съсь харчовити на компаниѣта, и различни други вещества; то е разгледало проектити за направата, по единъ редовенъ планъ, на нѣкои улици въ Кюстенджа и въ Меджидіе, за пресушаванїето на блатата които обгражатъ сѣщити тѣи мѣста, за основанїе на печатници и на други общеползани предпїятїа които са ставали веки предметъ на рапортити отъ това отдѣленіе.

Криминалнити сѣдѣи които са отправили, миналата година, до третото отдѣленіе на Голѣмїятъ Сѣвътъ на правосѣдіето обхвятъ сто и двайсетъ и шесть вини или прѣстѣпленїа противъ общенародната сигурностъ; двайсетъ и шесть случан за подкупуванїе; трийсетъ и осемъ за кражба отъ приходити на царството; единъ за въспротивенїе срѣщу началството, деветъ за изнасяванїа срѣщу частни хора; трийсетъ случан за непокоряванїе на началствата; осемъ за испущанїе на запрѣни, за грабванїе на сенети или служби, за съсипуванїе на памятници и за раздаванїе на калѣни пари; единѣсетъ за праванїе на лѣжливни писма; десѣтъ за произволенъ янгѣжъ; петъ стотинъ и шїисѣтъ и седемъ за убїйства; педесѣтъ и седемъ за ударванїа и за накененїа; шесть за мѣтанїе на дѣча; сто и десѣтъ за посегнуванїе на изравити; шесть за лѣжовни свѣдѣтелства и за клеветенїе; двесте и деветдесѣтъ и два за крабѣи; двайсетъ и единъ за лукавски мохлюзѣци, за злоупотрѣбленїа съсь повѣренїе, за измамнителни постѣпки въ търговскити съгласїа, зараръ сторенъ на частни хора и нарушенїе на законити на запѣтїето.

Направачити на тѣзи вини и прѣстѣпленїа, дивиндисѣтъ и два убѣдени за убїйство и за хайдулѣжѣ съсь осѣдѣна съсь наказанїе на смъртъ; двайсетъ и три въ терсаната до животъ; петъ стотинъ и седемдесѣтъ и петъ въ терсаната до едно врѣме; двайсетъ и деветъ въ заключуванїе; двама въ вѣчно заточенїе; двайсетъ и три на сюрїонъ до едно врѣме; триста и седемдесѣтъ въ хапусъ; читирїисѣтъ и деветъ въ терсаната въ заключуванїе или въ хапусъ тѣй сѣщо както и въ джереме; двама само на джереме.

Нѣкой вини и прѣстѣпленїа са проводиха до религіознити сѣдѣлища; издирванїа са заповѣдаха да станѣтъ за други нѣкои; педесѣтъ души запрѣни кѣту кабахатїи, нѣ които не са сторили никаква прѣстѣпка на законити и дру-

ги шїисѣтъ и два, на които невинностѣта са испита, са пуснаха.

Винити и прѣстѣпленїа на 1279 които са занесоха предъ сѣдѣлищното отдѣленїе на Голѣмїятъ Сѣвътъ и на които числото са вѣскачавали до хиляда и трийсетъ, бѣха главно: сто и осемнайсетъ случан за поврѣда на общенародната сигурностъ; четирїайсетъ за подкупуванїе; двайсетъ и три за кражба на приходити на царщината, два за непокоряванїе на началството; деветъ за лѣжовни, писма и трїицѣта и дивиндисѣтъ и петъ за убїйства. Послѣдїята година не са прѣдстави никакѣвъ случан лѣжливности.

Излязува отъ сравняванїето на тѣзи цифрїи чи числото на нѣкои вини и прѣстѣпленїа са е умалило чрезъ спасителното влїанїе на законити, а пакъ други, жанрѣтивъ, са виждатъ да са умложили.

Очевидно е че колкото по добръ бѣзреливото и енергическото работенїе на началството, почетѣтъ на законити и наказуванїето на сѣки кабахатїа съ уснотворенїе, толкози по добръ, спокойствїето ще са намира турено на яки основни; и сравняванїето което предшества, дозволява да потвърдимъ будностѣта която употребяватъ началствата за упазата на наредѣната и за излаванїето на смутителити на общенародната здравостъ. При сичко това, мѣчно е да са направил едно строго сравняванїе въ това вещество, когито числото и естеството на прѣстѣпленїята можатъ да са измѣнятъ спорѣдъ врѣмената и обстоятелствата.

Такѣвизъ сѣ, законити и уставити които са разгледана презъ миналата година, въ трити отдѣленїа на Голѣмїятъ Сѣвътъ, управителнити и икономическити въпроси както и криминалнити вещества които той е познавалъ.

Голѣмїятъ Сѣвътъ ще слѣдува да посвѣтѣва сичкити си усилїа за испълненїето на трїицѣта поврѣна работа която му е наложена, за да допълни дѣлото за вътрешнити преобразуванїа, кѣту зема поводъ, въ сичкити си работи, отъ чувствата за успѣхѣтъ и за правдата които въодушевляватъ Н. Ц. В. и кѣту черпи въ постоянното си попеченїе довѣренїето за напредѣ.

КОРЕСПОНДЕНЦИИ НА ТУРЦИЯ

СИЦОВЪ, 14 августъ. — Отъ три четирїи мѣсеца насамъ нашіятъ градъ зема едно преобразуванїе. Ощи трити четирїи мѣсеца и Сицовѣтъ ще стани единъ европейски градъ. Кѣждѣржмити са прѣправятъ по новїятъ редъ, тѣснити и кривити улици са разширяватъ и исправятъ, стрѣхити на дюкенити и на мазити са изрѣзоватъ и са праватъ по европейски начинъ; фенери съсь газъ по главнити улици и по чаршїити са турѣтъ. Чаршїита отъ Унѣ-пазаръ и скелата ще бѣдатъ двѣ нѣща, които ще украсяватъ градѣтъ.

Истина чи сичкити тѣи работи донараха нѣмако мѣчнотїи на народѣтъ, нѣ благодаренїе на дѣятелностѣта и благоуразумїето на нашіятъ мюдюринъ Ибрахимъ бѣа, сиромасити кѣту не истеглиха никаква поврѣда народѣтъ са вѣсхїагана отъ улчшенїето на градѣтъ. Дѣв нѣща има още въ градѣтъ да са направятъ и които ще го докаратъ въ едно състояние безъ кусуръ. Тѣ сѣ да са испълнятъ трити или четирѣ хандаѣи и да са направил единъ алеѣ или градина за расходѣка на гражданити. Тѣ нѣща посрѣщатъ голѣми мѣчнотїи, нѣ като имами кѣто Ибрахимъ бѣа мюдюринъ, има надѣжда да са надвїятъ тѣи мѣчнотїи.

Миналата недѣля замина за Видинъ съсь особенъ царски вапоръ министрѣтъ на обще-

народното просвѣщеніе и на общественити дѣла Етемъ паша. На отиваніе не излязе, нѣ на връщаніе, миналият вторникъ, Н. П. излязе въ градътъ ни и като си почива около половинъ часъ на конакътъ обиколи по главнитѣ улици и чаршии и тръгна за Русе. Пашата глѣдаши съсъ въсхищеніе на сичкиятѣ улукшенія, които ставатъ въ градътъ ни, разумѣва са като си е докарувалъ на умътъ колко още други прѣобразуванія могатъ да станатъ въ царството, когато въ тоя малкъ градъ въ продълженіе на три или четири мѣсеци са станали толкова добри работи.

✓ Министрътъ бѣши съдруженъ отъ двама индженери европейци и отъ единъ отъ първитѣ цариграшки ходжи, членъ отъ свѣтътъ на просвѣщеніето. Тоя послѣдниятъ са въсползува отъ баваніето на пашата въ градътъ и приглаголюва мисловни училища. Не знамъ какво впечатление му са направили тѣ училища, нѣ споредъ рапортътъ върху сницовскитѣ училища, който са прѣдстави на министрътъ, трѣбува да мислимъ, че членътъ отъ свѣтътъ си е съставилъ лошава идея за сницовскитѣ турски училища. И наистина, жители Турци въ Сницовъ сѣ двойно по много отъ жителитѣ Българи, а пакъ глѣдали на рапортътъ да има само 203 ученици въ турскитѣ училища, а въ българскитѣ училища има 718 ученици. Въ българскитѣ училища са прѣдаватъ: Законъ божій, Благоустройство, Всеобща Естествена и Българска Исторія, География, Аритметика, Алгебра, Геометрія, Физика, българска литература, француски и гръцки язици и прочее. А пакъ въ турскитѣ училища освѣтъ прочитаніе, писаніе и тълкуваніе на нѣкои религіозни книги, разумѣва са сичко на арабски, друго нѣма. Види се че тоя начинъ на ученіето е причина дѣто малко ученици посѣщаватъ турскитѣ училища.

Нѣ споредъ надѣждити които ни даде министрътъ за скорошното основаніе въ градътъ ни на едно училище подъ име Мектеби Руждѣ дѣто ще са учатъ и Турци и Българи трѣбува да са надѣвами, че народнитѣ училища на Мусулманитѣ ще са турятъ наредъ, а християнскитѣ училища ще зематъ по бързъ напредъкъ. Тѣ послѣднитѣ училища ще зематъ отъ сега по голѣмо значеніе като са снабдяватъ още съсъ единъ учителъ, Г-нъ Теодосій Икономовъ, до сега професоръ на старобългарската литература въ болгарското училище. Макаръ народнитѣ приходи отъ сичкитѣ махли на градътъ ни и да не са туряха въ една каса, нѣ до сега въ Сницовъ не сѣ съществуваше освѣтъ едно гимназійно отделение за цѣлъ градъ, нѣ поддържано отъ приходи само на една махала. Новіятъ учителъ ще са издържава отъ приходи на махалитѣ свѣти Петръ и Пророкъ Ілія и ако са сполучи както има надежда, народнитѣ приходи на тѣ двѣ махали да са съединятъ съсъ приходити на махлатъ, които поддържа гимназійното отделение, това гимназійно отделение ще може да стане отъ шестъ класа. Тая мисль е облагодавала нашитѣ граждани и азъ са надѣвамъ, Г. Редакторе, скоро да дамъ на читателитѣ ни една добра новина за едно извършено дѣло.

ТАТАРЪ-ПАЗАРДЖИКЪ, 18 Августъ. — Испитаніето на тукашното градско училище сѣ свърши на 27 отъ прѣминалиятъ мѣсяць. Разумѣва сѣ, чи испитаніето на мажкото ни училище. Тукашиятъ мюдюринъ, Негово Благогородіе, Джелалединъ бей присѣтствува на тържеството съдруженъ отъ сичкитѣ членове на мѣстното управленіе. Чиновницитѣ останали задоволени за прѣвѣсходнитѣ отговори на ученицитѣ които смѣхъ да похваля прѣдъ

честното общество. Главниятъ ни учителъ произнесе едно слово, което породѣ негодованіе помежду нѣкои отъ нашитѣ граждани, а особено и помежду нѣкои отъ взаимнитѣ или подвластнитѣ нему учители.

Като видѣхъ за добро да сѣ свърши и испитаніето на дѣвическото ни училище та тогава да ви извѣстѣи и за мажкото, азъ научихъ една новина, която, ако благоволите, дайте мѣсто за нежъ въ стълповѣтъ на вашитѣ вѣстникъ.

Нѣ нѣка раскажа сега на читателитѣ ни и испитаніето на дѣвическото ни училище та тогава да ви съобщѣ речениятъ новинъ. На 2 того са приготвиха въ единъ отъ одантѣ на главното ни училище три софери, на които бѣха наредени ржководѣлцѣта на дѣвоичитѣ, назначени съ имената имъ, па като сѣ свърши послѣ божествената служба и като пусна черкова учительката доведе ученицитѣ си, обмечени въ бѣли дрѣхѣ, и сѣ испытаха въ взаимното училище и ржководѣлцѣта имъ сѣ видѣха и одобриха отъ родителитѣ имъ и отъ глѣдачатѣ. Отговоритѣ бѣха комахай добри. Надявами сѣ, чи догодина ще сѣ по добри.

Новината, която научихъ е така: прочутиятъ рускій агентинъ и познатъ съ низкото сѣ поведеніе, В. Чолаковъ, който, като неможа въ послѣднитѣ минали години да сполучи да прѣсели жителитѣ на нашѣтъ казъ въ омазненітъ Кържикъ, той изгуби благоволеніето на московското правителство и така сѣ лишаваше отъ дневната си даже прѣхрана, той сѣ прибра въ село Панагюрище, негово рождено мѣсто, гдѣто сполучи да убѣди тамошнитѣ чорбаджіи да му давѣтъ нужнитѣ за прѣхранване, па ако нише нѣкой нѣщо доше по вѣстницитѣ или рече зло за тѣхъ, а той да ги запазва. Четворницата най главни панагюрски издѣлници са не забавили да одобрѣтъ и да приѣмѣтъ прѣдложеніята на Чолакова, който сега до толкова е вліятеленъ въ общитѣ работи на панагюрскитѣ чорбаджіи цѣто е страшно да имъ незахване мѣстото, а тѣхъ да отхвърли съ време. Той сполучи съ интриги да направи цѣто Панагюрица да извадѣтъ досегашнитѣ сѣ почетенъ и достоенъ за уваженіе учителъ, Найдѣтъ Попъ-Стояновъ, и да са замѣсти Чолаковъ на мѣстото му, безъ да сѣ съидѣтъ панагюрскитѣ чорбаджіи цѣто мисли новіятъ имъ учителъ за тѣхнитѣ снове.

Има още: отъ нѣколко време насамъ нѣй видаме въ Свѣтъникътъ да сѣ описваѣтъ злосторкитѣ на нѣкой сѣ панагюрски чорбаджіи, които и сѣществуватъ. Спорѣдъ обѣщаніето сѣ, Чолаковъ трѣбуваши сега да ги запази, което и незабавно сторѣ: той писа на поменѣтиятъ вѣстникъ въ който искараваше, чи, сичко цѣто е писано за милити му чорбаджіи е лъжа. Но следъ малко време нѣй видѣхме, чи описателъ на злосторкитѣ на реченитѣ панагюрски чорбаджіи са отговори на писмото на рускіятъ агентинъ, като извѣсти съ доказателства на публикатъ, чи Чолаковъ лъже, което, безъ съмнѣніе, е за вѣрваніе. Като видѣлъ това новіятъ панагюрскій учителъ, за да не остане посраменъ, той писа на единъ нашъ гражданинъ, Г-нъ С. . . . З. . . . , неговъ пріятель, за да го оправдае нѣкакъ чрезъ Свѣтъникътъ. Г-нъ С. . . . за да не развали хатѣра на агентина, сполучи, кога са пишеше дописка на Свѣтъникътъ да извѣсти испитаніето на дѣвическото ни училище, да убѣди нѣкои отъ гражданѣтъ цѣто да сѣ притурѣ на края, чи Василь Чолаковъ билъ добъръ и незнамъ още какъвъ, а дописникътъ лъжливъ и страстенъ, когато нѣй знаемъ, чи сичко цѣто е писано за насилството изъ тѣзи панагюрски чорбаджіи за които ни

хортуваме с истинно и московскитѣ намѣренія на Чолакова сѣ познати вече на мнозина.

Като ви написахъ това за да видѣтъ читателитѣ на Турціѣ цѣто работѣтъ рускитѣ агенти въ нашето отечество, азъ, както и мнозина, желая цѣто Царското правителство да земе мѣрки за истребленіето на подобни агенти, които всѣкога му сѣ непріятелѣ.

ПОЛИТИЧЕСКИ ИЗГЛѢДЪ.

Конференціята държала сега скоро на Виена едно ново засѣданіе. Вѣстникъ ла Кореспонденсъ Женеералъ мисли да знай чи данемарскитѣ пълномощници прѣли потрѣбнитѣ наставленія отъ Копенхагенъ за да свършатъ единъ день по скоро не свършителнитѣ преговори за мирътъ. Данемарското правителство не са е отдалечило за да направи нѣкой отстъпки върху отрѣжданіето на границитѣ помежду Шлезвигъ и Ютландія; нѣ то не са вижда да е расположено да са покажи тѣй лесно върху финансиалнитѣ въпросъ.

За да направимъ да познаятъ нашитѣ читатели по-добъръ важността на припирнитѣ които станали въ конференцитѣ помежду данемарскитѣ и германскитѣ пълномощници и които можѣтъ да земѣтъ по-голѣми съразмѣрки, нѣ ще покажимъ върху каквитѣ точки са основаватъ исканіята на Данемаркія.

1-во Представителитѣ на копенхагскитѣ кабинетъ, въ конференцитѣ на Виена, имѣтъ заповѣтъ да упорствуватъ при германскитѣ пълномощници за да са възбрани сѣвѣрната часть на Шлезвигъ да не пострада чѣстѣта на герцогщинитѣ. Ако това задоволяваніе не са дава на побѣденитѣ, 300,000 Данемарци отъ чиста кръвъ ще са погерманисатъ.

2-ро Безмѣнитѣ претенціи на побѣдителитѣ, за разносцитѣ и за масрафитѣ на болятъ, клонѣтъ нѣ само за да сѣсипѣтъ Данемаркія, нѣ да я очистѣтъ отъ хартата на европейскитѣ сили, пако тѣ сѣ потвърдѣтъ отъ конференцитѣ по-добъръ ще бѣди за Данемарцитѣ да подкачѣтъ болятъ и да са заровѣтъ подъ развалинитѣ на отечеството си.

Положеніето на Данемаркія е наистина обезпокоително и аргументитѣ които прѣдстава за да са припира съсъ господаритѣ сѣ, съсъ народноститѣ си и съсъ хазната сѣ, ще може да намѣри една симпатическа отзивка въ западнитѣ сили.

Казуватъ билъ, чи Инглитера испроводила въ Берлинъ нѣкои забѣлѣжки пѣлни съсъ горчєвини, и чи не ще е за чудо ако Франція не бѣди проводила и та насѣрчителни свѣти въ Копенхагенъ.

Трѣбува да исповѣдамы чи положеніето на Нѣмція е наистина насѣрбително. Турепа помежду абсолютизмътъ на Сѣвѣръ и либерализмътъ на Западъ, тя са намира сѣкоги помежду наковалиницата и чукътъ, и въ тѣзи позиція ти не можѣ осѣвѣтъ да са бѣлѣса отъ сичкитѣ страни.

Нѣка приците злочастіята които и додоха до главата отъ единъ мѣсець само насамъ. То е тиролійското вѣстаніе па което силетенията и доказуватъ давята на Итали

който печели съки денъ земи и който да я напада чакъ до най-дирната граница на германскитъ сноръ. То е посъщенето на царятъ на Прусия който направи да са предплатятъ повити досади въ реферимти гюмрюскѣ и германскѣ. Вчсрѣ бѣши царъ Викторъ Емануилъ на когото хоратити ласкателни за напръшниятъ архидукъ Мексимилиенъ ще направятъ да избухнѣ една кървава епиграма за виенската политика. Утрѣ, пай-сетнѣ, ще бѣднѣ Русия....

И наистина новинити които прѣйхми отъ Петербургъ ни извѣстятъ чи сѣдалището на Польша което Нѣмцѣ слѣдува да поддържи въ поляшкити си притѣжанія, щяло да са дигни сега скоро. Увѣрватъ че актътъ за тѣзи работа щялъ да са придружи съ съ една обща прошка. Казуватъ чи руското правителство съобщило тѣзи двѣ рѣшенія на французкото правителство.

Къту назначилъ генерала Игнатіева за посланикъ въ цариградъ, князь Горчаковъ, билъ искалъ, казуватъ нѣкой паршкѣ въсѣтинци, споредъ една кореспонденція отъ Петербургъ, да обяви примирителни чувства предъ западни сили. Нашити читатели знаятъ чи повѣятъ пълномощенъ министъръ при Високата Порта е сѣзѣниятъ този генералъ Игнатіевъ който прѣй отъ английското правителство най ласкателни почести, и отъ Наполеона плаката на голѣмъ офицѣръ на Лѣгионъ д'Онеръ за заслугити които той направи въ Кина на и глишкити и французкити пълномощници.

Италианскити вѣстници извѣстятъ новити успѣхи на войскити противъ една чета разбойници, покореніето на двама главатари, и смъртта на единъ трѣти, убитъ отъ другарити си.

Последниятъ поща отъ Санъ-Хай донеси депешни които извѣстятъ различни успѣхи на царскити войски въ Кина, и особно привземаніето на Канъ-Коангъ, отъ рѣцѣти на бутоншкити.

Въ Нова Зеландія, английскити войски обдаржаха на 23 юлія (н. к.) едно напръдване противъ бунтовницити Маорити. Началникътъ на туземцити са убила въ боятъ на Гатенахъ.

Обаче нѣка забелѣжимъ, чи това не е освѣтъ единъ частенъ успѣхъ, който е още далечъ отъ да награди голѣмити поврѣди които истеглиха английскити сили.

Новинити които получавамъ отъ Мадагаскаръ, потвърдяватъ депешата която извѣстятъ единъ бунтъ въ голѣмѣтъ юженъ островъ на Африка. Само убійството на първиятъ министъръ не е потвърдено. Споредъ тѣзи новини, тамо са задоволили да го махнатъ и лишѣтъ отъ служба.

Партизанити на царятъ Радама са виждатъ твърдъ убѣдени чи е живъ, и извѣстятъ скоршното му поѣвяване, нѣ до сега Радама не са е никакъ поѣвѣвалъ, и на сериозни хора, смъртта муса виждавекъ за сигурна.

Както и да е, народътъ са показува твърдъ честитъ отъ промененіето което са изпълнило въ правителственити отдѣленія, което доказува чи то прѣло съ съ въсхищеніе иденти на успѣхътъ показани отъ по-

койниятъ царъ и когото врѣмето забрани да изпълни.

Новинити които прѣйхми отъ Бѣлградъ ни извѣстятъ чи народното събрание разискувало до сега законътъ върху данѣктъ, законътъ върху търговската организация и законътъ върху курити.

СЪБАКВИ НѢЩА И НОВИНИ.

— Но царска заповѣдъ: Агатонъ ефенди напрънъ членъ отъ писанието на смѣткити, са наименова управителъ на телеграфическити линии на имперіята.

— Миналата сѣбота, Н. П. генералъ Игнатіевъ, извѣреденъ посланикъ и пълномощенъ министъръ на Н. В. императорътъ на сичкити Русіи, има честь да са прѣйми отъ Н. Ц. В. Султанътъ и да врачи на Н. В. кредиторнити си писма.

Н. В. А'али паша, министъръ на външнити работи и Н. П. А'арифи бей, драгоманитъ на царскитъ Диванъ присѣстествуваха на тѣзи аудіенція.

— По случай на салютованіето на трактатъ за търговіята помежду Високата Порта и Холандія, царятъ на Холандія благоизволи да даде голѣмѣтъ вѣжстъ отъ своѣтъ си орденъ лѣонъ роялъ на Н. П. Сафетъ паша, министъръ на търговіята и на Н. П. Мехмедъ Джемиль паша, посланикъ въ Парижъ. Н. И. В. благоизволи тѣжъ сѣщо да даде иманини на повелителътъ отъ сѣзѣниятъ орденъ на Т. Т. III. Ниази ефенди, бейликачъ на царскитъ Диванъ, на А'арифи бей, драгоманитъ на царскитъ Диванъ и на Абре ефенди главенъ секретаръ на министерството на външнити работи, и напашити Жавалиеръ на Енвері ефенди мухасебеджіа на приходити, на Одианъ ефенди, чиновникъ отъ общото секретарство при министерството на външнити работи и на Павлаки ефенди чиновникъ на гюмрюктѣ.

— Г-нъ Новиковъ натоваренникътъ за работити на Русія, трѣгна миналіятъ четвъртъкъ за Вiena.

— Миналата сѣбота стана при Узунъ Чаршія единъ голѣмъ ангажъ който направи на пенѣлъ до хиляда и дѣстѣ къщи и дюкени. Загубата е голѣма. Една стотина жители са намирѣтъ въ голѣма сиромашія и безъ свѣрталища. На туй отгорѣ мѣрки са зеха за да спомогнатъ първити нужди на тѣзи злощастни хора.

— Пятницѣ дошли отъ Русе обаждатъ, чи на пристиганіето му въ тоя градъ, Н. П. Етемъ паша, привикалъ двамина отъ русленскити първенци, Г. Мавриди и Г. Х. Танака и имъ заповѣдалъ да приготвятъ епископѣта за да си влѣзе владыката, който трѣбува да си ходи и по черковити безъ никакво прѣпятствие. Притурилъ имъ най-послѣ, че отъ тѣ двѣ лица иска да напръшатъ тая работа. Слѣдствіята на тая работа не си знаятъ още.

— Г-нъ Бордеано, секретаръ на молдо-влашката агенція който лисуваши двѣ недѣли отъ тука, са завърна вчера въ столицната.

— Молдо-влашкото правителство извадило слѣдѣющиятъ законъ:

Членъ I. Чужденцити отъ сѣка христіанска вѣра които живѣятъ въ ромѣнскитъ топракъ, ще иматъ право да си купуватъ мюлковѣ, съ съ условіе обаче да са покораватъ въ това дѣто са отнася до тѣзи мюлковѣ, на законити на земята. Този законъ не са туря въ дѣйствиѣ освѣтъ на чужденцити въ земята на които Ромѣнити ще са радуватъ съ съ сичкити правдини.

Това не предосѣжда въ нищо законнити распорѣди относителни за натурализацията.

Членъ II. Този законъ не глѣда никакъ колонизаціити които сѣжъ забранени.

Членъ III. Сичкити распорѣди противни на този законъ сѣжъ и ще бѣдѣтъ оинищожени.

— Въ последниятъ си брой, Сѣвътъникътъ ни прави едно твърдѣ бѣдно отговорче върху разясненіята дѣто не дадохми за ходѣтъ на черковніятъ ни въпросъ и за калпавицината на минимити представителѣ.

Това отговорче ако незаслужува никакво вниманіе отъ страна на нашити съотечественици по причина на слабити мисли на редакторити; нѣпоне заслужува едно заплюваніе.

• Нѣ рѣкохми напрълѣръ чи минимити представителѣ не излазуха достойни да подкрѣпятъ при грѣцката патриаршія народнити исторически правдини....

Нѣ рѣкохми ощи чи царското правителство неможи да са мѣси безъ съчувствіето на грѣцката патриаршія, въ рѣшеніето на черковніятъ ни въпросъ....

Нѣ Сѣвътъникътъ, за да потвърди лѣжмити на минимити представителѣ, казува чи тѣзи разясненія са криви и чи царското правителство билъ върховніятъ сѣдѣ на черковніятъ ни въпросъ.

Това е едно лѣжовно доказателство. Наистина цајското правителство можи и има право да посрѣдствува; нѣ то неможи да го рѣшава.

Сѣвътъникътъ не щѣши-ли слѣдователно да стори добръ да си земи единъ мѣкроскопъ за да глѣда по-отблизо дѣйствителнити работи???

— Споредъ единъ французки вѣстникъ сичкити европейски войски са вѣскачували до три милиона души.

— Н. П. Етемъ паша, министърътъ на общенародното просвѣщеніе, пристѣгна отъ краткото си пѣтуваніе въ Бѣлгарія.

— Научавамъ-са чи Г-нъ Тодоръ Хрулевъ, сивцовскѣи учителъ са испроводилъ на заточеніе въ Деяръ-Бекіръ.

— Споредъ новинити които прѣйхми тѣжъ недѣля отъ Букурешъ, тамошнитѣ Бѣлгарѣ не щѣли да даждѣтъ акціи за поддържаніето на Бранителѣтъ.

— Споредъ европейскити вѣстници единъ голѣмъ огнь избухналъ на Лондра въ коріята на Воолмеръ, имотъ на царцината. Едно голѣмо число къщи изгорѣли. Това злощастіе го отдаватъ на зложелателството.

— Миналата сѣбота нѣ извѣстимъ огньтъ който стана при Узунъ-Чаршія. Въ сѣзѣтата махла пакъ единъ голѣмъ огнь стана миналата недѣля.

Нѣкой отъ нашити чорбаджіи и съотечественици биле разбрали чи ушь нѣ сми хортували за сичкити даскали въ членѣтъ си който обнародувахми въ единъ отъ последнитѣ си бройови.

Нѣ не хортувахми освѣтъ за нѣкой даскали твърдѣ добръ познати намъ. Нѣка нашити чорбаджіи и съотечественици прорѣчатъ съ съ вниманіе членѣтъ ни, и тѣ самѣ ще са убѣдѣтъ.

Въ пѣдштити си бройови нѣще са повърнимъ върху този предметъ.

— Днесъ сѣбота прѣйхми твърдѣ важни новини за дохажданіето на Едхемъ паша въ Русе. Понеже вѣстникътъ ни е подъ печатъ, нѣ ги оставамъ за до-недѣля.